

АНА ФРАНК

СКРОВИШТЕ

ДЕВОЈЧИЦА ИЗ СКРОВИШТА

“Добрањени стражњи део куће је идеално скровиште”, написала је тринаестогодишња Ана Франк 11. јула 1942. Да би избегли нацистички прогон у окупираној Холандији, Ана, њена сестра Маргот и родитељи, као и породица Ван Пелс и Фриц Фефер су се склонили у тајном скровишту. Ана ће у скровишту провести више од две године. Сво то време писаће дневник, који ће након рата читати милиони људи. У свом дневнику Ана се обраћа измишљеној другарици коју зове Кети, описујући јој шта се дешава, мале свађе у скровишту, тренутке радости, и велику подршку коју су им пружали помагачи који су чували њихову тајну и доносили им храну. Ана Франк је маштала како ће једног дана након рата постати славна списатељица. Али 4. августа 1944. неко их је одао и свих осморо који су се у скровишту сакривали су ухапшени. Ана Франк је умрла од тифуса у концентрационом логору Берген-Белзен.

Панорамска фотографија Амстердама направљена ► из ваздуха 1949. На фотографији се види кућа у улици Принсенграхт 263 и дограђени стражњи део куће који се није видео са улице.

АНА ФРАНК

15 ВАЖНИХ ПОДАТАКА

1
Ана је рођена 12. јуна 1929. у Немачкој, у Франкфурту на Мајни, у јеврејској породици.

2
1933. на власт долази Хитлер и његова Нацистичка партија. Нацисти мрзе Јевреје.

3
Под притиском антисемитизма породица Франк напушта Немачку. Ани је 4 године када се селе у Амстердам.

4
Маја 1940. у Холандији почиње рат. Холандију окупира немачка војска. Нацисти прогањају Јевреје.

5
За тринаести рођендан Ана добија дневник.

6
5. јула 1942. Марго добија писмо у којем се позива да се пријави на обавезни транспорт у радне логоре у Немачкој.

7
6. јула 1942. Ана, Марго и родитељи се сакривају у стражњем тајном делу куће у Амстердаму у којој је смештено предузеће Аниног оца.

8
Четири сарадника Аниног оца помажу сакривенима: Милп Хис, Јоханес Клејман, Виктор Куглер и Бен Воскојл. И Јан Хис, Милпин муж помаже.

9
Ускоро се Аниној породици у скровишту придружује још четворо: Керман и Аугусте Ван Пелс са њиховим сином Петером, и Фриц Пфефер.

10
За време сакривања Ана активно пише дневник. Ана жели да постане писац и машта да после рата изда књигу.

11
4. августа 1944. неко их је пријавио и сви у скровишту су ухапшени.

12
Никада се није сазнало ко их је одао.

13
Ана умире од болести и исцрпљености марта 1945. у концентрационом логору Берген-Белзен у Немачкој.

14
Ото Франк, Анин отац, једини је од осморо сакривених који је преживео логоре.

15
После рата, Ото Франк из Аниних записа у дневнику саставља књигу „Скровиште“.

Ана Франк, 1940.

АНА И ПОМАГАЧИ

Виктор Куглер, 1900 – 1981

Виктор Куглер је радио за компанију Ота Франка од 1933. Био је трговац зачина. За време сакривања у тајном скровишту Виктор им је често доносио новине и магацине. Ана је била нарочито срећна када би јој Виктор доносио магазин "Биоскоп и театар". Након рата Виктор је овако објаснио своју мотивацију да им помаже: "Морао сам да им помогнем - били су моји пријатељи!"

Виктор Куглер

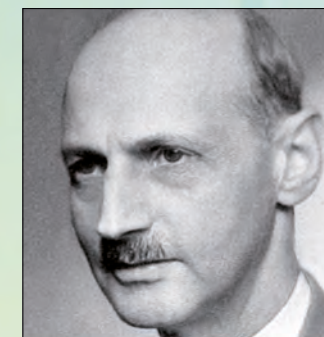

Јоханес Клајман, 1896 – 1959

Ото Франк је дуго познавао Јоханеса Клајмана. Упознао га је још 1923. када је покушавао да започне пословање у Амстердаму. Од 1940. Клајман је радио у компанији Ота Франка.

"Ја сам помогао Оту Франку и његовој фамилији док су се сакривали јер сам га познавао као озбиљног и поштеног пословног човека који је увек био спреман да помогне другима."

Јоханес Клајман

Ото Франк

Ото о помагачима

"Убрзо сам схватио да ће доћи време када ћемо морати да се сакријемо да би избегли депортацију. Након што сам са господином Ван Пелсом детаљно размотрио ситуацију, закључили смо да је најбоље решење да се сакријемо у дограђеном стражњем делу иза куће у којој је била смештена наша фирма у улици Принсенграхт 263. Али ово је једино било могуће ако би наши службеници господин Клајман и господин Куглер, као и секретарице госпођа Мип Хис и госпођица Елизабет Беп Фоскајл пристали да чувају тајну и презели на себе одговорност да се брину о нама. Када смо им изложили овај предлог, сво четворо се одмах сложило иако су били свесни опасности. Нацистички закони у окупираној Холандији су свако помагање Јеврејима забрањивали под претњом строгих казни, затвора, депортације, чак и стрељања."

Ото Франк у писму Јад Вашему, 10. јуна 1971.

Мип Хис, 1909 – 2010 Јан Хис, 1905 – 1993

Јула 1942. у стан породице Франк да прикупе што је могуће више ствари и потрештина да их пребаце у скровиште. Мип је овако објаснила поделу задатака међу помагачима: "Беп се бринула за хлеб и млеко. Куглер и Клајман су бринули да се посао у фирми несметано наставља, а у скровиште су доносили књиге и магацине. А мој задатак је био да обезбедим месо и поврће." Мипин муж Јан је такође помогао. Он је био повезан са покретом отпора и тако је могао да обезбеди купоне који су били неопходни да се купи храна.

"Била сам у могућности да помогнем тим људима. Они су били беспомоћни и нису имали где да побегну. Увек истичем да ми нисмо никакви хероји. Чинили смо само оно што је била наша људска дужност: помагали смо онима којима је помоћ била потребна. Многи то нису чинили, неки из страха. Ако се људи плаше не може им се то узети за зло. А ако то и признају, као што је моја пријатељица искрено признала да се плашила да помаже Јеврејима, ја мислим да је и то храбро."

Мип Хис

Беп Фоскајл, 1919 – 1983

Беп Фоскајл је радила за компанију Ота Франка још од пре почетка рата. Била је најмлађа међу запосленима. У тренутку када се породица Франк склонила у скровиште у тајном дограђеном стражњем делу куће, Беп је напунила тек 23. године. По речима Ота Франка, Ана и Беп су се лепо дружиле и често их је затицао како у углу собе проводе време у разговору. Након рата често су питали Беп о Ани и тајном скровишту. Беп је ово описала и у писму које је касније послала Оту Франку: "Увек мислим о свему што се догодило и чега сам била сведок. Ова велика туга никада неће напустити моје срце."

Беп Фоскајл

Едит Франк-Холендер

Марго Франк

Ана о помагачима

"Сваког дана долазили су степеницама горе до нас у скровиште, разговарали са господом о послу и политици, са дамама о храни и тешкоћама ратног живота, а са децом о књигама и новинама. Покушавали би да наместе расположене и веселе изразе лица, доносили би нам цвеће, поклоне за празнике и рођендане, и били су ту за нас увек и стално. Не смео никада заборавити да док неки показују храброст борећи се против Немаца, наши помагачи показују храброст кроз емотивну подршку и љубав."

Ана Франк, Дневник, 28. јануар 1944.

Ана Франк

Фриц Фефер

Херман Ван Пелс

Аугуста Ван Пелс-Рутген

Петер Ван Пелс

Стражњи део куће

- 1 Складиште
- 2 Кухиња фирме
- 3 Врата канцеларије Ота Франка
- 4 Канцеларија Виктора Куглера
- 5 Канцеларија коју деле Јоханес Клајман, Мип Хис и Беп Фоскајл
- 6 Складишта
- 7 Поткровље
- 8 Ходник у којем је покретна полица иза које је тајни пролаз у стражњи део куће - скровиште
- 9 Купатило
- 10 Соба коју деле Ото, Едит и Марго Франк
- 11 Анина соба, коју касније дели и са Фрицом Фефером
- 12 Заједничка дневна соба и трпезарија. Ноћу спаваћа соба Хермана и Аугусте Ван Пелс
- 13 Соба Петера Ван Пелса
- 14 Таван
- 15 Поткровље

